

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 08-02-2021 r.

**Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego**

VII.5001.5.2021.AMB

**Pan
Andrzej Purymski
Prokurator Okręgowy
Prokuratura Okręgowa
w Białymstoku**

ePUAP

Szanowny Panie Prokuratorze!

Na podstawie doniesień medialnych¹, Rzecznik Praw Obywatelskich powziął wiadomość, że Prokuratura Okręgowa w Białymstoku podjęła czynności sprawdzające i zwróciła się do jednego z białostockich szpitali z prośbą o przekazanie dokumentacji medycznej w celu weryfikacji, czy po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2020 r. (sygn. akt K 1/20), a przed jego wejściem w życie w dniu 27 stycznia 2021 r., tj. z dniem publikacji w dzienniku urzędowym zgodnie z art. 190 ust. 3 zd. 1 Konstytucji RP (Dz. U. z 2021 r. poz. 175), w szpitalu wykonywano zabiegi aborcji z przyczyn embriopatologicznych. Przesłanka embriopatologiczna została uznana przez Trybunał Konstytucyjny w powołanym wyżej wyroku za niezgodną z art. 38 w zw. z 30 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Mając na uwadze powyższe, Rzecznik pragnie uprzejmie zwrócić uwagę Pana Prokuratora, że wspomniany wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie wszedł w życie z dniem ogłoszenia (tj. z dniem 22 października 2020 r.), lecz z dniem publikacji, tj. 27 stycznia 2021 r., a kobiety w okresie między ogłoszeniem wyroku, a jego wejściem

¹ P. Nowosielska, K. Klinger, *Aborcja pod lupą śledczych w Białymstoku*, <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/kraj/artykuly/8089894,wyrok-tk-ws-aborcji-prokuratura-w-bialymstoku.html>, data dostępu: 8.02.2021 r.

w życie miały pełne prawo do legalnego przerwania ciąży w przypadku wad płodu. Pragnę podkreślić, że zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP „[o]rzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawach wymienionych w art. 188 podlegają niezwłocznemu ogłoszeniu w organie urzędowym, w którym akt normatywny był ogłoszony. Jeżeli akt nie był ogłoszony, orzeczenie ogłasza się w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej »Monitor Polski«”, zaś zgodnie z art. 190 ust. 3 zd. 1 „[o]rzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego”. Mając to na uwadze, dokonanie przez lekarza zabiegu aborcji z uwagi na przesłankę embriopatologiczną przed dniem opublikowania wyroku TK w sprawie K 1/20 w sposób, o którym mowa w art. 190 ust. 3 zd. 1 Konstytucji RP, nie mogło stanowić przestępstwa.

Tym samym, w ocenie Rzecznika, brak jest podstaw do podejmowania jakichkolwiek czynności, w tym także czynności sprawdzających, mających na celu weryfikację, czy we wspomnianym okresie w szpitalu dokonywano aborcji z uwagi na wady płodu.

Pragnę też podkreślić, że w do czasu wejścia w życie wspomnianego wyroku niezgodnym z prawem było odmówienie wykonania zabiegu aborcji z powołaniem się na utratę mocy obowiązującej przesłanki embriopatologicznej. Takie zachowanie mogło stanowić naruszenie praw pacjentek do świadczeń zdrowotnych (art. 6 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o prawach pacjenta i Rzecznik Praw Pacjenta* (Dz. U. z 2020 r. poz. 849)).

Mając na uwadze powyższe, działając z upoważnienia Rzecznika, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. *o Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), zwracam się z uprzejmą prośbą o przedstawienie wyjaśnień w sprawie, w szczególności zaś o wskazanie, na jakiej podstawie Prokuratura zwróciła się do szpitala o przekazanie dokumentacji medycznej oraz o poinformowanie, na jakim etapie znajduje się postępowanie w sprawie.

Łączę wyrazy szacunku

Mirosław Wróblewski

Dyrektor Zespołu

/-podpisano elektronicznie/